

Monumentnummer*: 516315

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82765/68

Woonplaats* Zuidhorn
Gemeente* Westerkwartier
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* Zuidhorn
Sectie* F
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 6233

Omschrijving**

Inleiding

KANTONGERECHT, gebouwd in 1883 naar een ontwerp van rijksbouwmeester van Justitie J.F. Metzelaar (1818-1897) in een Eclectische stijl waarin Neo-Gotische elementen zijn te herkennen. In Sneek en Ommen is een zelfde kantongerecht gebouwd, eveneens naar een ontwerp van Metzelaar. De plattegrond van het kantongerecht is opgebouwd uit een lange hal die ontsluiting geeft aan kamers die aan weerszijden liggen. In 1980 kreeg het pand de functie van muziekschool. Het kantongerecht is gelegen op de hoek van de Geert Waldastraat en De Gast en vormt een monumentale beëindiging van een gebied, De Gast genaamd, dat zal worden voorgedragen als beschermd gezicht.

Omschrijving

Het twee verdiepingen hoge, deels onderkelderde KANTONGERECHT op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van witte steen; de achtergevel is gepleisterd; speklagen van witte steen; gemetseld fries; vlechtwerk van witte steen in de tuitgevels; muurankers. Het pand wordt gedekt door een zadeldak waarop zwarte geglazuurde Hollandse pannen; houten goot op natuurstenen klossen; aan de voorzijde een beschoten dakkapel onder zadeldak beëindigd met een tuitgevel waarin een halfrond vierruits venster. De gevels worden geleed door op de begane grond getoogde zesruits vensters met in de bovenlichten geel glas en op de eerste verdieping halfronde zesruits vensters, alle onder een boog van rode baksteen en natuursteen en onderdorpel van hardsteen; aan de voorzijde gemetselde pilasters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Door zes gemetselde pilasters wordt de voorgevel (oostzijde) in vijf gevelvelden verdeeld. De entree bevindt zich in het linker gevelveld en bestaat uit twee houten paneeldeuren met getoogd tweeruits bovenlicht waarin geel glas; niet-originele invalidenopgang. Aan de rechterzijde van de entree vier getoogde zesruits vensters. Op de eerste verdieping vijf halfronde zesruits vensters.

In de tuitgevel aan de zuidzijde twee zesruits vensters, een kleine staande opening onder roodbakstenen strek en een niet-originele nooduitgang.

In de achtergevel (westzijde) vier getoogde zesruits vensters en drie staande vensters deels met diefijzer.

In de tuitgevel aan de noordzijde een houten paneel deur met getoogd tweeruits bovenlicht waarvoor een twee treden hoge hardstenen stoep en vier getoogde zesruits vensters.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: op de begane grond de lange hal met aan weerszijden kamers, de houten paneeldeuren, in de hal de houten tocht deur met roedenverdeling en bovenlicht, in de gang de bogen, de beschoten kap.

Waardering

Kantongerecht van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een kantongerecht uit 1883 in de provincie Groningen in Eclectische stijl
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de monumentale beëindiging van het als beschermd gezicht voorgedragen gebied De Gast
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van dit type gebouw in de provincie Groningen.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Gerechtsgebouw(E)

Functie

Kantongerecht